

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. június 28. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétsége miatt **I.r.** vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. november 10. napján kihirdetett 42.(II.)Kb.341/2016. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r.** és **II.r.** vádlott vonatkozásában helybenhagyja.

Indokolás:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. november 10. napján kihirdetett 42(II.)Kb.341/2016. számú ítéletével **I.r.** és **II.r.** vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a./ pontja, valamint a (4) bekezdés szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében, ezért őket egyenként 60 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint, összesen 60.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Mindkét vádlott esetében rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A vádlottakat egyenként kötelezte 1.978 forint bűnügyi költség megfizetésére.

A tárgyaláson a katonai ügyész mindkét vádlott tekintetében három napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül mindkét vádlott terhére súlyosítás, a pénzbüntetés napi tétele számának és összegének felemelése érdekében fellebbezett. Az **I.r.** vádlott és védője szintén három napot tartottak fenn, majd a törvényes határidőn belül a védő jelentett be fellebbezést felmentés érdekében. A **II.r.** vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vették.

A katonai ügyész az ügyben előterjesztette fellebbezése írásbeli indokolását, amelyben indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és mindkét vádlott esetében emelje fel a pénzbüntetés összegét a büntetési célok érvényesítése érdekében. További súlyosító körülményként indítványozta értékelni az elszaporodottságot, és azt, hogy a szolgálatra a jelentős hátrány be is következett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1161/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítéssel tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján helyesbítse a tényállást azzal, hogy a **II.r.** vádlott nevét ... helyett ... változtassa, valamint a vádlottak által megszegett Fogdaszolgálati Szabályzatként a 19/1996. (VIII.23.) ORFK utasítás helyett a bűncselekmény elkövetésekor hatályos 3/2015. (II.20.) ORFK utasítás 115., 116. és

123. pontjait tüntesse fel. A másodfokú ügyészség álláspontja szerint a mérlegelésen alapuló tényállás megváltoztatására nincs lehetőség, ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, a szolgálatban kötelességszegés vétsége törvényhelyeként a Btk. 438. § (1) bekezdés IV. fordulatát tüntesse fel pontosításként, majd a pénzbüntetést mindkét vádlott esetében a napi tételszám és a napi tétel összege emelésével súlyosítsa. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését részben pontosította, részben kiegészítette. Elsődlegesen arra tett indítványt, hogy a másodfokú katonai tanács védencét az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában mentse fel. Másodlagos indítványa bizonyítottság hiányában történő felmentésre irányult. Harmadlagos indítványként védece megrovásban történő részesítését indítványozta. Kifejtette azon álláspontját, hogy az I. és a II.r. vádlottak felelőssége elkülönül a beosztásuknál, és az általuk teljesített szolgálati feladtnál fogva, ezt azonban az elsőfokú katonai tanács figyelmen kívül hagyta, közöttük nem differenciált kellően. Megállapítható ugyanakkor, hogy az ügyben nem csupán az I. és a II.r. vádlott felelőssége vizsgálható, hiszen nyilvánvalóan hibázott az, aki egy elsőéves rendőr tanulót osztott be a II.r. vádlott mellé járőrpárként, ami közrejátszott a cselekmény bekövetkezésében. További közrehatásként vethető fel, hogy az adott időszakban ügyeleti szolgálatot ellátó rendőr engedélyével indultak az ittas vezető járművét biztonságba helyezni, és ezért nem indultak azonnal vérvételre. Utalt arra, hogy a jelen ügy az elsőfokú katonai tanácsnál tárgyalás mellőzéses ügyként indult, és a várakozástól eltérően a lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján a történeti tényállás ugyanaz maradt, mint a tárgyalás mellőzésével hozott végzésben. A védői álláspont szerint a vádlotti felelősség vizsgálata során az egyik leglényegesebb kérdés, hogy milyen sorrendben érkeztek a rendőrök az ittas vezető által megjelölt címre. Az őrzés vagy a kísérés során ugyanis az ilyen feladattal megbízott személynek a kísért személyt a hatalmában kell tartania, **I.r. vádlottnak** azonban - aki később érkezett a házhoz -, erre 20 méterről nem volt lehetősége. A hatályos rendelkezések alapján egyértelműen kijelenthető, hogy az I.r. vádlott a baleseti helyszínen történt feladata elvégzését követően bevonulhatott volna a szolgálati helyére és abban az esetben semmilyen felelőssége nem lenne vizsgálható.

A II.r. vádlott a saját védelmében csatlakozott az I.r. vádlott védője által előadottakhoz. Elmondta, hogy az ő feladata volt az ittas személynek az előállítás és az őrzése. Ezért az I.r. vádlottnak nem róható fel az előállítandó személy szökése. Elmondta továbbá, hogy a gépjármű biztonságba helyezésére történt intézkedést megelőzően az orvosi ügyeletre is ő és a rendőr tanuló kísérték el az ittas személyt. Annál a kísérésnél az I.r. vádlott jelen sem volt, még a baleseti helyszínen dolgozott. A II.r. vádlott a felelősségét elismerte. Úgy nyilatkozott, hogy ő hibázott az egyébként cukorbeteg, ittas vezető rosszul volt, és ez megtévesztette őt, nem volt elég éber. A II.r. vádlott azt kérte, hogy az ügyben az ő felelősségét állapítsák meg, de az I.r. vádlottat mentsék fel az ellene emelt vád alól.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ha nem ült a járőrautóban, akkor nem is tudott vigyázni az ittas személyre. Utalt továbbá arra, hogy a jelentések szövegének általában nem tulajdonítanak jelentőséget, azt minta és a megszokások alapján készítik. Előadta továbbá, hogy a belső rendőrségi kivizsgálásnál az ő felelősségét nem is vetette fel senki.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán kérte a védője által az elsőfokú tárgyaláson a perbeszédében előadottak figyelembe vételét. A vele szemben kiszabott büntetés helybenhagyását, esetleg enyhébb jogkövetkezmény alkalmazását indítványozta a cselekménye társadalomra veszélyességének csekély fokára tekintettel.

A katonai ügyész, valamint az I.r. vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletét, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

Az I.r. vádlottnak és védőjének a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta, ilyen hibára az eljárás résztvevői nem is hivatkoztak. A tényállás megállapítása során a katonai tanács a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I.r. vádlott a nyomozás során nem kívánt vallomást tenni, a tárgyaláson tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését. Védekezést terjesztett elő, mely szerint beosztásánál és szolgálatánál fogva kizárólag a baleseti helyszínen voltak teendői, nem tartozott feladatai közé az ittas személy vérvételre történő előállítása. Ezen túlmenően hivatkozott arra, hogy utolsóként érkezett a bűncselekmény helyszínére, nem is volt lehetősége őrizni, hatalmában tartani az előállítandó személyt. A II.r. vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, a nyomozás során tett vallomása került felolvasásra, melyben a gondatlanságból elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétsége tekintetében beismerő vallomást tett, és a rendőri jelentésben foglaltakat fenntartotta.

Az elsőfokú katonai tanács igen részletes bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során tanúkat hallgatott ki, ismertette a rendelkezésre álló releváns okirati bizonyítékokat, valamint a tárgyalás anyagává tette a tevékenységirányító központ ügyeletese és az I.r. vádlott közötti kommunikációnak a CD felvételen rögzített hanganyagát. Az elsőfokú bíróság igen alaposan vizsgálta, hogy konkrétan mely vádlott rendelkezett az ittas személynek a vérvételre kerülővel történő előállításáról, valamint hogy mindkét vádlott jelen volt-e akkor, amikor az előállítandó személy megszökött. A törvényszék katonai tanácsa ítélete 3. oldal 3. bekezdésétől az 5. oldal végéig értékelte az általa megismert bizonyítékokat, és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem fogadta el az I.r. vádlott védekezését a tényállás alapján.

A bizonyítás anyagává tett I. és II.r. vádlott által készített rendőri jelentés, a **tanú1** által készített rendőri jelentés, továbbá a tanúvallomása, valamint **tanú2** tanú vallomása is azt támasztotta alá, hogy az I.r. vádlott intézkedett az ittas személy előállítására úgy, hogy közben a balesetes autó biztonságba helyezéséről is gondoskodik. A szökés helyszínére érkezéssel kapcsolatban **tanú1**, **tanú3** tanúk vallomásai, valamint a három - már hivatkozott - rendőri jelentés cáfolta az I.r. vádlott védekezését. Az I.r. vádlott által készített jelentés 2. oldal 2. bekezdése különösen részletesen és élményszerűen tartalmazza az ittas járművezető szökését, valamint az azt megelőző cselekménysort.

Helytállóan hivatkozott azonban a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség arra, hogy a II.r. vádlott neve az ítélet történeti tényállásában két helyen is elírásra került. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítélet tényállása 3. oldal 16. és 20. sorában a „....” nevet „....-ra” helyesbítette. Helytállóan utalt továbbá átiratában a másodfokú ügyészség arra is, hogy az elsőfokú katonai tanács a történeti tényállás végén nem az elkövetés idején hatályos Fogdaszolgálati Szabályzatra hivatkozott, ezért a másodfokú katonai tanács a 19/1996. (VIII.23.) ORFK utasítás 79. és 80. pontjai helyett a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról szóló 3/2015. (II.20.) ORFK utasítás 115., 116. és 123. pontjait tünteti fel a vádlottak által megszegett rendelkezéseként az ítélet 2. oldal 2. bekezdésében.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete

megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy az I.r. vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékra nem hivatkoztak. Megállapítható továbbá az is, hogy az elsőfokú katonai tanács által rögzített, és a másodfokú katonai tanács által helyesbített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta. Így az I.r. vádlottnak és védőjének a bizonyítékok újraértékelésére, a tényállás felülmérlegelésére és ezen keresztül az I.r. vádlott felmentésére irányuló fellebbezése eredményre nem vezethetett. Az elsőfokú katonai tanács a tárgyaláson lefolytatott igen részletes bizonyítási eljárást követően indokoltan utasította el az I.r. vádlott védője által előterjesztett bizonyítás-kiegészítési indítványt, mert további bizonyítások lefolytatása a tényállás tisztázásához már nem volt szükséges, az csupán az eljárás elhúzódását eredményezte volna.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, és helyes a cselekményük jogi minősítése is. Nem tévedett a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor I.r. és II.r. vádlottak bűnösségét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a./ pontja, valamint (4) bekezdése szerint minősülő szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében megállapította. Az elsőfokú katonai tanács ítélete 6. oldal 6. bekezdésétől a 7. oldal 4. bekezdéséig részletesen foglalkozott a cselekmény jogi minősítésével, a másodfokú bíróság osztotta az általa kifejtett álláspontot.

A másodfokú katonai tanács annyiban egészíti ki, hogy a II.r. vádlottat, mint az előállítást végrehajtó közbiztonsági járőrt nagyobb felelősség terhelte. Nem kétséges azonban, hogy az I.r. vádlott volt az, aki döntött az előállításról, majd olyan döntést hozott, hogy az ittas személy előállítása előtt a balesetes autóját az általa megadott címre szállítsák. Az I.r. vádlott utasítást adó személyként a 3/2015. ORFK utasítás 116. pontja szerint maga is felelős volt a történetekért. Megállapítható tehát, hogy a kísérésben részt vett, és jelen volt a helyszínen, amikor az előállítás hatálya alatt álló személy megszökött. Mint utasítást adó személy, de mint helyszínen tartózkodó rendőr is a fogdaszolgálati szabályzatnak a kísérésre irányadó szabályai vonatkoztak rá, mert intézkedéseivel, utasítás kiadásával, a kísérésben történő részvételével e szabályzat hatálya alá helyezte magát. Az intézkedést, az eseményeket irányító rendőrként felróható, hogy nem volt elég körültekintő az előállítandó személy őrzése tekintetében, gondatlansága miatt megszegte a felhívott szabályokat, mellyel okozati összefüggésben következett be az előállítandó személy szökése, mely a szolgálatra jelentős hátránnyal járt.

A súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket, és nem tévedett, amikor a II.r. vádlott esetében a nagy számú és jelentős súlyú enyhítő körülményre figyelemmel a Btk. 33. § (4) bekezdésében írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával lehetőséget látott pénzbüntetés kiszabására. A cselekmény gondatlan elkövetésére is figyelemmel a II.r. vádlottal szemben megállapított napi tételszám eltúlzottan enyhének nem tekinthető, míg a napi tétel összege a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyaira figyelemmel került meghatározásra.

Az I.r. vádlott esetében azonban a másodfokú bíróság szükségesnek látta differenciálni a joghátrányt a vádlottak felelőssége arányában, hiszen az ügyben az elsődleges felelőssége a járőrvezető II.r. vádlottnak állt fenn. Az I.r. vádlott esetében megállapítható, hogy a cselekménye az elbíráláskor már

olyan csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy az e törvény szerint alkalmazható legkisebb büntetés kiszabása, vagy más intézkedés alkalmazása is szükségtelen, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és vele szemben kiszabott pénzbüntetést megrovás intézkedésre enyhítette. Az ítélőtábla katonai tanácsának álláspontja szerint az I.r. vádlottal szemben az intézkedés, míg a II.r. vádlott esetében a törvényszék katonai tanácsa által kiszabott pénzbüntetés megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ban írt büntetési célokat.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a másodfokú katonai tanács - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítélőtábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. június 28.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró,
Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.** és **II.r.** vádlottak tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2017. június 28.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke